

Ангел Каралийчев

Звънчето с жалния глас

– Видиш ли туй звънче – каза дядо Андрей на внучето си Отито, – напролет, когато порасне тревица и агънцето тръгне по къра да пасе, ще му го вържем на шията. Чудесно звънче – чугунено. Хайде сега, дядовото момче, остави малката гадинка на мира. Отивай да лягаш. То е мъничко и уморено. Ако бяхме го забравили в кошарата – нощес щеше да умре от студ. Брей, че виелица духа навън!

Отито се въртеше покрай агънцето и го милваше по главата.

Бялото гостенче гледаше момчето с големите си плахи очи и цяло трепереше. Крачката му бяха тънки и крехки като лозови пръчки.

– Чакай бе, дядо – молеше го Отито, още малко да си го помилвам. Милото агънце – багънце! И опашка си има, и ушета, и белег на челото. Също като майка си – рогушата. Дай да му окача звънчето На челото! Защо не ми го даваш?

– Не бива сега. То е само на един ден. Толкова е слабо, че ако му окачим звънчето, ще падне на земята! То не е звънче, а цяла камбанка.

Дядо Андрей залюля камбанката. Чу се тъжен звън.

– Я – дигна нагоре очи Отито, – колко е жален гласът на звънчето!

– Жален е зер, прилича на глас на пиле, което дири в мрачината гняздото на майка си и не може да го наиде. Искаш ли да ти разкажа защо моето звънче бие тъй жално?

– Искам, дядо.

– Чувай, щом като искаш. За туй звънче не съм давал пари. Туй звънче го намерих лятос в гората. Беше паднало до дънера На стария дъб, дете е засенчил Мечата поляна. Като се наведох и го взех, най-напред го полюшнах да видя как бие. И да ти кажа ли, дядовото жельдче, сърцето ми се обърна, като го чух. В гората нямаше жива душа. Шумяха само листата на дъба и падаха узрели жельди.

– Защо ти е жален гласът? – попитах аз звънчето.

– Да ти обадя, дядо – отвърна ми то. – Аз съм едно много старо звънче. Преди двеста години ме изля в своята работилница един майстор от град Банско и ме подари на черквата във вашето село. Тогавашият поп Данаил ме окачи пред олтаря и аз звънях всеки празничен ден, когато дойдеше време за причастие. Много ми беше ясен гласът. Пеех като славей. Сто и трийсет години служих във вехтата черква. Един ден, беше през лятото, селяните дигнаха бунт за свобода. Грабнаха пушки, почнаха да гърмят, развяха едно знаме със златно лъвче и заминаха някъде да бой. Минаха ден, два, три. Майките чакаха синовете си да се върнат, децата плачеха за бащите си. Ала една сутрин, вместо бунтовниците, в селото нахълтаха вражи войници. Почнаха да сечат, да грабят

и да палят. Влязоха и в черквата. Избодоха очите на светците, задигнаха сребърния кръст и подпалиха олтаря. Венковната черква почна да пращи и рухна. Аз останах затрупано под камъните и стоях там цели осемдесет години. Свободата отколе беше огряла над българската земя. Веднъж в черковния двор влезе младият учител с мотика и почна да копае там, дето беше вехтата черква. Изкопа ме, много се зарадва, като чу гласа ми, и още същия ден ме окачи на своето най-хубаво агънце. Беше топъл летен ден. Отново звънна гласът ми над росните поляни, край тежкокласите ниви. Подир пладне стадото навлезе в зашумената гора и агънцето, което ме носеше, почна да тича като лудо под дърветата. Неговата майка блееше подире му.

– Не се отделяй от стадото, агънце – багънце, ще се загубиш!

Ала агънцето беше едно непослушно агънце. Надвечер то Се отлъчи от стадото, спусна се в една долина, загуби се в хресталака и додето излезе – стадото отмина. Втурна се уплашено малкото сиротинче, почна жално да блее, ала никой не му отвърна. Бързо се спусна нощта. А когато над горските върхари изгря месечината. От тъмната долчина излезе старият вълк, с огнени очи. Той сграби агънцето и го понесе към Мечата поляна. Загина милото агънце... Останах само аз. Оттогава гласът ми пресипна и стана жален, жален...

Видиш ли, дядовото момче, какво се е случило с непослушното агънце!

Отито стана:

– Дядо, аз съм много послушно момче. Отивам да спя. Лека нощ!

– Спокоен сън, чедо! – отвърна дядо Андрей и постла в къта кожата си, за да си легне на топло бялото агънце. Навън свиреше зимната виелица.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране: sir_Ivanhoe, август, 2007 г.
Разпознаване и последна редакция: NomaD, август, 2008 г.

Издание:

Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982
Издателство „Български писател“, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9087>]